

NASA MOČ

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica št. 6.

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.-
pololetna . . . „ 2.-
četrtletna . . . „ 1.-
Posamezna št. „ 0.10

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Št. 37.

V Ljubljani, dne 8. avgusta 1912.

Leto VII.

V boj!

Na boj kličemo danes naše slovensko kršč. socialno delavstvo. Zakaj? Saj bijemo boj in se borimo za naše verske in narodne in stanovske svetinje malone že dve desetletji! Združenega imamo že veliko slovenskega delavstva v našem taboru. Delavec, delavka, ki tako odgovarjaš, imaš res deloma prav. Ne, popolnoma pa le ne drži, kar trdiš. Čakajo nas novi boji. Dozdaj smo se borili pravzaprav le s soc. demokracijo. Kakor je ta sovražnik v podrobnem boju z nami zahrbtn in spletkarski in nevaren, hoče le veljati vsaj pred velikim svetom in osobito pri nas za sovražnika, ki je dostojen. Mi, ki se borimo že toliko let z njim, vemo, da to ni res, a vsaj zadnje čase sem se tako predstavlja svetu v svojem tisku: časopisju. Ko bi rdeča stranka ne bila tako odločno brezverska, ko bi ne delala smotreno na to, da izruje iz src poštenega našega slovenskega krščanskega delavstva katoliško vero in je pahne v obupno brezno brezverstva, bi bilo mogoče z njo skupno korakati. Tako pa zija med nami nepremostljivo brezno, različno svetovno naziranje in zato bomo še naprej bojevali boj, najodločnejši, s socialno demokracijo.

Naše delavstvo mora sedaj poleg boja s socialno demokracijo posvetiti vso pozornost tudi novodobnim prerokom, ki so pričeli oznanjevati novo besedo med slovenskim delavstvom. Z velikim hruščem in truščem so zdaj pričeli tudi na Kranjskem nekateri ljudje slovesno oznanjevati, da hočejo ustvariti novo delavsko organizacijo med Slovenci, ki naj bi ne bila niti soc. demokratska in tudi ne krščanska socialna. V Trstu že nekaj časa obstoja takozvana narodna delavska organizacija. V Ljubljani je tudi svoj čas obstajala, pa jo je vlada razpustila. Zdaj jo zopet obnavljajo. Tajnik tržaške narodne delavske organizacije se pridno vozi na Kranjsko in hoče obnoviti to organizacijo. Kaj da ti ljudje pravzaprav hočejo, menda sami ne znajo. Delavci in delavke, ki so člani te organizacije, morajo seveda plačevati mesečne prispevke, ne dobe pa čisto nič od tega, kakor obljubo, da če bodo kdaj stavkali, bo narodna delavska organizacija beračila za nje. Nekaj moči imajo ti narodni preroki v Trstu in v Ajdovščini, kjer so

po krivdi naših ljudi, ki zahtev časa niso poznali, vjeli po duhu in syetovnem naziranju še vedno naše pošteno delavstvo v svoje mreže.

Drugega o teh narodnih prerokih res ne vemo, kakor to, da obetajo, da jim bodo Čehi pomagali. A Čehi izjavljajo, da se v razmere na jugu ne bodo vmešavali.

Po svojih shodih govore pred vsem, da hočejo delovati proti armadi in da če ne bo šlo drugače, hočejo tudi anarhistično postopati. Na Kranjskem se za nje posebno zavzema glasilo, ki izhaja v Učiteljski tiskarni, list, ki je precej za nič in se odlikuje po dopisih nekega moža, o katerem je splošno znano, da se najbolj na vreme, na potrese in pa na gade razume.

Narodna delavska organizacija, ali kakor se sami radi imenujejo, slovenski narodni socialisti, niso nič drugega, kakor poizkus liberalne stranke, vjeti v svoje mreže delavstvo. Dokler ni bilo splošne volilne pravice, so liberalci delavstvo zaničevali. Njih časopisje je vedno, pa naj se je že borilo za svoja prava naše ali pa soc. demokratsko delavstvo za izboljšanje svojega gmotnega stanja, stalo na strani izkoriščevalcev, četudi se je šlo večinoma za gmotni boj proti nemškim podjetnikom. Splošno in enako volilno pravico so liberalci poizkušali preprečiti. Še zdaj jo sovražijo in če bi bili dovolj močni, bi jo takoj odpravili. A ker bi še radi politično živeli, pa hočejo vjeti v svoje mreže delavstvo, da bi je strokovno in politično zaslužnili.

Slovensko krščansko socialno delavstvo pazi, kaj da spletkarijo liberalci in proti njim v najodločnejši boj, **osobito krščansko socialni železničarji**, kjer liberalci najbolj spletkarijo in rujejo, ker jih podpira večina liberalnega železničarskega uradništva, a tudi drugod pozorno na straži in takoj v boj proti hinavskim liberalnim delavskim osrečevalcem!

Naša akademična mladina.

Naše bralce bo gotovo zanimalo, kako se giblje naše katoliško-narodno dijaštvo, ki ga čaka v bodočnosti važna naloga v naši organizaciji in na političnem polju. Veseli nas, da naši mladi študenti že sedaj resno mislijo na delo,

ki jih čaka, ko stopijo v javno življenje, veseli nas to tembolj, ker vidimo, da se katoliško-narodno dijaštvo intenzivno bavi tudi s socialnim vprašanjem in hoče svoje sile in moči posvetiti tudi zatiranemu delavstvu.

Slovenski katoliško-narodni abiturienti so letos imeli svoj sestanek dne 28. julija v Kamniku. Zborovali so naši mladi fantje, ki so zapustili gimnazijo in se hočejo podati na visoke šole, da se resno pripravijo za svoj poklic. Zborujoče abituriente je obiskal tudi naš presvetli gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, ki je podelil njim in njihovemu delu svoj blagoslov in želel, da vsikdar ostanejo zvesti načelom, za katera se borijo. Na sporedu so bili trije referati. Prvi je govoril tovariš abiturient Vinko Tavčar iz Kranja: »Katoliško-narodno dijaštvo in njegov poklic«. Med drugim je zlasti poudarjal potrebo socialne naobrazbe in študija naših delavskih razmer. Za njim je govoril tovariš abiturient Ivan Stanovnik (Ljubljana) o stališču, ki ga zavzema katoliško-narodno dijaštvo do ljudstva. Poudarjal je demokratično misel in izjavil, da naše dijaštvo simpatizira s S. L. S., ker je katoliška, slovenska in demokratična. Delo, ki čaka dijaštvo na vseh poljih ljudskega izobraževanja, naše fante veseli. Želijo, da se jim kmalu odpre pot v javno življenje, da zamorejo nastopati v naših delavskih domovih in našem ljudstvu pokazati, da ljudski žulji za njihov študij niso bili zastoj. Vse svoje delo hočejo uravnati po svojem geslu: Z Bogom za narod. — Zadnji je govoril tovariš abiturient Narte Velikonja, ki je bičal naše literarne razmere in v imenu katoliškega dijaštva obljubil, da hočejo na slovstvenem polju zastaviti svoje pero in na ta način koristiti svojemu ljudstvu. Popoldne istega dne so igrali abiturienti v Kamniškem domu Fr. S. Finžgarjevo igro »Naša kri«, ki je prav dobro uspela. Zvečer so priredili na vrtu hotela »Krištof« komerz, katera se je udeležilo poleg kamniškega meščanstva tudi mnogo občinstva iz Ljubljane in kamniške okolice. Vsa prireditev je prav dobro uspela in pokazala, kako priljubljeno je naše dijaštvo pri našem ljudstvu.

Sestanek naših abiturientov pa je bila samo predpriprava za veliki sestanek hrvatsko-slovenskega katoliškega dijaštva v Ljubljani, ki

Grof Leo Tolstoj:

Ali človek potrebuje veliko zemlje?

I.

Starša sestra iz mesta je pohajala v goste k mlajši sestri na kmete. Starša je bila omožena s kupcem v mestu, mlajša z mužikom*) na deželi. Sestri pijeta čaj in se razgovarjata. Starša se ponaša s svojim življenjem v mestu in se hvali; kako so ona in njeni otroci čedno napravljeni, kako prostorno stanovanje ima, kako je in pije slaščice in hodi na izlete in obiskuje gledališče.

Mlajša sestra se je čutila razžaljeno in je začela življenje kupcev poniževati, a svoje kmečko poviševati.

»Jaz ne menjam s teboj«, govori, »sicer živimo priprosto, a ne poznamo skrbi. Vi kupci pa, če živite sijajneje, si ali veliko pritržite ali pa vse zatržite. Pregovor pravi: Sreča je izpremenljiva; danes bogatin, jutri berač. Naše kmečko življenje je trdno, mužik živi priprosto, a dolgo, bogati nismo, vendar smo siti.«

Starša sestra jo zavrne: »Kaka sitost je živeti skupaj s svinjami in teleti! Tvoj mož se trudi noč in dan in vendar živite revno. Tako bosta umrla in vajinim otrokom se bo ravno tako godilo.«

»A kaj za to!«, govori mlajša. »Radi tega živimo mi stalno na svoji zemlji, se nikomur ne klanjamo in se nikogar ne bojimo. Vi v mestu pa živite vedno v izkušnjavah. Danes je dobro, a jutri izkuša nečisti duh tvojega moža in ga zapelja, da začne igrati in povipavati, in tako gre vse imetje v nič. Ni li tako?«

Pahom, mož mlajše sestre je na peči poslušal, kar sta klepetali ženi. »Gola resnica je to«, si misli, »od mladih nog prevračamo zemljo tako, da nam ne pride nikaka neumnost v glavo. Samo to je — premalo zemlje imam! Če pa bi imel dovolj zemlje, tedaj bi se ne bal nikogar, tudi samega vraga ne.«

Ženski sta spili čaj, pospravili posodo in šli spat.

Vrag pa je za pečjo sedel in vse slišal. Vzradostil se je, da je žena dovedla svojega moža na tako izvrstno misel: hvali se, da ga še vrag ne vzame, če bi imel dosti zemlje.

»Dobro«, si misli vrag. »bom tekmoval s teboj. Dal ti bom mnogo zemlje, z zemljo pa bom vzela tebe.«

II.

Pahomova sosedica, barinja z malim posestvom, je živela v miru z mužiki. Imela je 120 desetini*) zemlje. Mirno je živela z mužiki in jim

ni storila nič žalega, dokler ni prišel k nji doslužen vojak za oskrbnika. Ta je jel nakladati denarne kazni mužikom. Dasi je Pahom pazil, vendar mu je šel zdaj konj v oves, zdaj krava v sosedov vrt v škodo, ali pa mu gredo teleta na travnike — in za vse to je plačal kazen.

Pahom je plačeval, se jezil in se znašal nad domačini. Mnogo greha je storil poleti radi onega oskrbnika. Rad je pridržal živino doma, dasi je bilo škoda krme, pa da le ni imel strahu.

Pozimi se je raznesla govorica, da prodaja barinja svojo zemljo in da jo hoče kupiti oskrbnik. Mužiki so to slišali in so bili v skrbeh.

»No«, mislijo si, »če oskrbnik kupi zemljo, potem ne bo nikdar konec kazni. Brez te zemlje pa nam ni mogoče živeti, vsi jo bomo skupaj kupili.«

Ponižno so prišli k barinji in jo prosili, naj ne prodaja zemlje oskrbniku, ampak njih občini. Obetali so ji, da ji bodo dražje plačali. Barinja je bila zadovoljna.

Mužiki so hoteli kupiti vso zemljo kot občinsko last. Zbrali so se enkrat, zbrali so se dvakrat, a niso bili složni. Končno so sklenili, da kupi vsakdo za se, kolikor mu pripušča imetek. Tudi s tem je bila barinja zadovoljna.

Pahom je slišal, da je njegov sosed kupil 20 desetini, in barinja mu je dovolila, da plača polovico denarja šele čez eno leto. Pahom mu je

*) Mužik se zove ruski kmet.

*) 1 desetina = 1.0925 hektara.

se je vršil v dneh 1., 2., 3. in 4. avgusta. Na ta sestanek je prihitelo več sto dijakov iz celega hrvaškega ozemlja in mnogo Slovencev. To je bil krasen manifestacijski shod naše katoliške jugoslovanske mladine, ki je prisegla zvestobo Bogu in domovini. Dokler bomo imeli Jugoslovani toliko in tako navdušenih mladih moči, se nam ni bati za bodočnost naše domovine. Te mlade katoliške čete nam dajejo mnogo upa in nanje stavimo zaupanje, da bodo šli pogumno in neustrašeno v boj za pravice jugoslovanskega naroda.

Shod našega jugoslovanskega dijaštva se je pričel v četrtek, dne 1. avgusta z občnim zborom »Slovenske dijaške zveze« in zborovanjem celokupnega hrvaškega dijaštva. Zvečer istega dne se je vršil v dvorani hotela Union pozdravni večer, kjer so pozdravljali naše dijake med drugimi premilostni gospod knezoškof dr. Jeglič, deželni odbornik dr. Lampe, državna in deželna poslanca dr. Krek in dr. Korošec ter razni drugi odlični govorniki.

V petek, dne 2. avgusta so cel dan zborovali. Po sveti maši, ki jo je služil v stolnici prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski, so se podali zborujoči v Ljudski dom, kjer se je vršilo slavnostno zborovanje v proslavo desetletnega slovenskega katoliškega akademičnega tehničnega društva »Zarja« v Gradcu. Prvi je govoril gosp. državni poslanec Evgen Jarc, ki je naslikal v krasnem govoru nastanek in razvoj društva ter mu želel mnogo lepih uspehov pri njegovem nadaljnjem delu. Za njim je podal jurist Hodžar poročilo o delu Zarjanov, ki ga vrše v izobraževalnem društvu »Kres« v Gradcu. Podrobno je očitral razmere, v katerih živi slovensko delavstvo v Gradcu in kako skušajo naši dijaki temu delavstvu s predavanji in kurzi razširiti kulturno obzorje. Delo, ki ga vršijo naši akademiki v društvu »Kres«, je res požrtvovalno in prepričani smo, da bo ostalo naše kršansko socialno delavstvo mladim akademikom za njihovo pomoč in trud vsikdar hvaležno. Naše delavstvo zna ceniti katoliške moče, ki se bore za ljudske pravice in zato bo stalo slejkoprej v prvih vrstah v političnem boju.

Dne 3. avgusta, v soboto, se je vršilo skupno zborovanje slovensko-hrvatskega katoliškega dijaštva v veliki dvorani Uniona. V krasnih referatih so naši akademiki govorili o ciljih in nalogah, ki jih čakajo v bodočnosti, ko stopijo na javno torišče. Natančno so se pogovorili, kako poglobiti in utrditi katoliško organizacijo hrvaškega in slovenskega dijaštva.

Zvečer ob 8. uri se je vršil komerz ravnotam. Udeležil se ga je poleg ljubljanskega knezoškofa tudi prevzvišeni vladika dr. Ant. Mahnič ter deželni glavar dr. Šusteršič, ki sta v krasnih govorih pozdravljala katoliško gardo hrvatsko slovenskega dijaštva. Naš deželni glavar je burno pozdravljen govoril o katoliški ideji, ki je združila naše jugoslovansko dijaštvo. »Sedanost še ni naša, a bodočnost bo sigurno naša!« je zaklical dr. Šusteršič dijaštvu in nazdravil slogi slovensko-hrvatskega naroda.

Drugi dan so priredili dijaki izlet deloma na Bled in Vintgar, deloma pa so šli v Postojno. Brati Hrvati so se radovali nad krasoto naše domovine in polni hvale in ljubezni do nas in naše grudi so se odpeljali naslednjega dne v svojo domovino s trdnim sklepom, da nas kmalu zopet obiščejo v naši centrali, da nanovo poživimo svoje ideale in se utrdimo v svojih katoliških in narodnih načelih.

zavidal. Misli si: »Pokupili bodo vso zemljo, a meni ne bo ostalo ničesar.«

Posvetoval se je s svojo ženo. »Ljudje«, pravi, »bodo vse pokupili, tudi midva morava kupiti deset desetin.« Zdaj sta mislila, kje naj bi dobila denarja. Nahranjenih sta imela sto rubljev, prodala sta žrebeta in polovico čebelnih panjev in dala sina v delavce. Na ta način sta skupaj spravila pol vsote.

Pahom je vzel denar in kupil od barinje 15 desetin zemlje z gozdničem vred. Segla sta si v roke in ji je dal zagotovilo. Šli so v mesto, dovršili kupčijo, polovico denarja je takoj plačal, za ostalo se je zavezal plačati v dveh letih.

Pahom je zdaj imel zemljo. Pri svaku je vzel denarja na posodo in si kupil semena. Posejal je kupljeno zemljo. Rodila je izvrstno. V enem letu je poplačal barinji in svaku dolg. Pa hom je bil sedaj sam oskrbnik. Lastno zemljo je oral in sejal, na svoji zemlji je kosil seno, na svoji zemlji sekal drva, na svoji zemlji pasel živino.

Če orje na svoji zemlji ali pride gledat setev ali log, ne more se dosti naradovati. Vsa drugačna se mu zdaj zdi trava in cvetlice cveto povsem drugače. Če je preje katerikrat šel po tej zemlji, zdela se mu je navadna zemlja, a zdaj vsa drugačna.

(Dalje prih.)

Med brati in sestrami.

Idrija. Marsikateri naših pristašev pravi: ko bi bilo v naši zadrugi ali pa posojilnici kaj takega, kakor je to sedaj v mokraškem konsumu, da škriplje že na vseh koncih, to bi ga bilo vpitja in zabavljanja, kakor takrat, ko smo zastavo blagoslovili. Sedaj pa, ko so jo sami zafurali, pa vse molči o tem. Ako se ozremo še nazaj, ko so imeli vsako nedeljo svoj shod, na katerem je imel Kristan prvo in zadnjo besedo in rudar si je vzel vse globoko k srcu, da je imel čas to cel teden premišljevat Kristanove preokbe. Vedno je rad zabavljajl čez klerikalce in prerokoval, da bo vse vrag prav kmalu vzel. Poslušalci so pa veselo prikimovali in bili so že tako zagomani, da so res mislili, da so v kraljestvu, kjere je vse rdeče. Kajti Tonče, kadar je kakšno pogruntal, se je potem vedno skliceval, češ, ljudska volja to hoče. Sedaj, ko je tako polom pri njihovem konsumu, je pa tudi ljudska volja obmolknila in to je zopet Kristan tista ljudska volja. Sploh imajo socialni demokrati vedno to smolo, da ta ljudska volja le jemlje, dá pa nikoli. Res ne vemo, kaj je danes pravzaprav napredek. Ko so liberalci falirali pri Glavnici itd., smo čuli od njih, ki so tako postopanje opravičevali, češ, saj je to moderno in tega nauka so se našli tudi naši socialni demokrati, zato pa delajo tudi sami tako. Včasih so imeli oni javne shode, tačas je bilo napredno, sedaj, ko jih imajo za vratmi, je pa zopet napredno, razumi jih, ako jih moreš. Pa včasih se pa le še najde kdo in se oglasi, da ga drugi ne pohodijo. Pri zadnji občinski seji so se hoteli spustiti v debato, tako je bilo na ta način vendar enkrat preskrbljeno, da smo jih videli, kaj znajo, med njimi sta se odlikovala nam dobro znani Batagel, sekundiral mu je pa nek poduradnik, ki pa bolj na liberalno plat vleče, tega moža bomo imeli še priliko občudovati, ta se posebno zastopi na psovke, ki jih z liberalnih koritov zajema. Nekateri pa res zanima ta njihov konsum, zato je nekoč dejal Štraus svojim ovčicam, da, ako bo kdo zabavljajl, pa ga zavrnete s tem, češ, tudi pri vas je že bilo na Koroškem in na Češkem. Seveda poslušalci niso s tem prav nič zadovoljni ter so si mislili, kaj nam mar za druge kraje, ker mi nismo tam, mi bomo to občutili tukaj sami. Iz tega nam kaže vzgled, kako je treba pri takem delu le razumnost in poštenost si ohraniti, ne pa toliko kričastva, kakor navadno to znajo naši nasprotniki.

Idrija. Na starem šolskem trgu že nekaj časa delajo novo poslopje na prostoru prejšnjega gozdnega oskrbnništva I; poslopje bo sicer nekoliko majhno, toda lične vnanjosti, da se bo naš erar lahko z njim postavil, kar se sicer ne more vedno reči, ker so ostala erarična poslopja večinoma že pred Matuzalemom sezidane stare hiše, kar je pa novejših, so pa take, da o njih ne slišiš od strank lepih besed. Prejšnje oskrbniško poslopje je bilo za Idrijo zgodovinskega pomena, ker je stalo na prostoru nekdanjega Ahacijevga jačka, je bilo torej iz onih časov kakor hiša št. 279, ki je stala na prostoru sedanje poštne stavbe, namreč iz 16. stoletja, kakršnih je danes v Idriji le še malo; poznajo se po okroglih obokih pri vežnih vratih in posebno pa po tem, da so večinoma iz porezancev zložene in ometane, samo kleti in kuhinje so zidane. Čitaltelje bo tudi to zanimalo, da je bila podrtavba s početka rudniška last, ker je bilo do leta 1872 gozdno oskrbnništvo z rudniškim zvezano, šele 1872 leta je bilo prideljeno gozdnemu ravnateljstvu v Gorici; stavbo samo so pa pred tremi leti zamenjali za gozdne parcele pri malem marofu, kjer stoje rudarske hiše št. 62, 63. Novo poslopje bo veljalo okroglih 3000 K (poštno je veljalo 50.000 K), bo torej zdato ceneje kakor ona uradniška stavba, v kateri je nameščen gospod rudniški zdravnik dr. Papež; to poslopje so »delali« tri leta, pa tako, da je nekdo v sosedni hiši raje okna zagrnil, da ni videl, kako ljudje po odru postopajo in dolg čas prodajajo. V naši Idriji imamo namreč še jako idilične čase. Prav tako idilično so tudi letos popravljali znano: K. k. elektrische Centrale Rinnwerk. Stavba je bila pred nekaj leti nova in radovedno smo se povpraševali, koliko časa jo bodo v miru pustili, ker pri nas nobena stavba brez flikarije ne vzdrži. In res! Letos so jo pričeli »prezidavati«; prezidovali so pa tako temeljito, da bi bila nova stavba ceneje in hitreje končana kakor sedanja flikarija. Ko so stavili prvotno stavbo, so jo zgradili za stroje, kakršne so takrat določili, letos, komaj nekaj let po dovršitvi, so se pa učene dunajske glave spomnile, da bi bilo dobro še nekaj več »mašin« postaviti in ker ni bilo prostora, so pa širiti začeli. Pri rudniku, ki z milijoni deluje, imajo namreč tako vestno sestavljen gospodarski program, da danes ne vedo česa jim bo pojutritšnjem treba. Zato je prav imel oni rudar, ki je trdil, da bi prišel vsak zasebnik prvo leto na kant, ako bi era-

rično metodo posnemat. Pri nas je to lahko: nekoliko globokeje se v jami koplje, pa je zopet blago in denar, samo ne vemo, koliko časa bo še tako. Blizu tam so letos podrli tudi jaček Mar. Terezije iz l. 1738.; kopali so ga 14 let, preden je bil dovršen, in je služil dolgih 180 let. Vcliko se je v njem zaslužilo, veliko blaga izkopalo, pa tudi žrtev je zahteval. Okoli 1880. leta so navrtali do vode, ki je veliko preglavice povzročila in še zadnje leto, preden so ga opustili, se je pripetila nesreča, da se je šali vrv utrgala, ker je bil jaček že ves kriv in zlomljen. Na tem prostoru urde drvišče in majhen park. Upajmo, da park ne bo tak kakor so večinoma vsi erarični nasadi, ki jih že od daleč poznaš po polomjenih vejah, zarašenih stezah, potrganih ograjah in pohojeni travi. Nekaj je temu tudi nevoščljivost med gospodi kriva, kajti vzdrževanje takih malenkostij je predrago in bilo bi preveč v čast cesarski Idriji. B.

Gradec. Kakor povsod, tako tudi v Gradcu napreduje kršč. socialna organizacija mizarjev. Huda je bila njihova pot, po kateri so hodili in hud je bil boj, ki so ga bojevali. Nekaj časa so nastopali skupno s socialnimi demokrati za delavske koristi, toda s temi ni mogoče skupaj delati. Lansko leto s omislili uničiti kršč. socialno organizacijo; začel se je hud boj; majhno je bilo takrat število kršč. socialcev, toda šli so pogumno v boj za prava načela in zmagali so ter je naraslo število od 35 na 116. Tako je postala močna organizacija, katero je treba upoštevati in socialni demokratje so imeli strah pred njo. Prvi boj je bil srečno končan in organizacija je prišla v pošte. Tako je bilo tudi letos dne 20. junija. Pogodba, sklenjena med pomočniki in mojstri leta 1910 je potekla in treba jo je bilo obnoviti. Obe organizaciji sta postavili svoje zahteve, naša organizacija je prišla z mirnim potom do sporazuma, socialni demokrati pa tega niso hoteli ter so začeli stavkati, toda brez uspeha kajti naša organizacija je sklenila pogodbo z mojstri in tako mi sedaj mirno delamo naprej. Mojstri so sklenili v svoji organizaciji, da morajo pomočniki prinesiti od kršč. socialne organizacije potrdilo, kdor ga pa ne prinese, ta ne sme več delati. Od tedaj je pa naša organizacija tako napredovala, da šteje že dosedaj do 200 članov. Mnogo socialnih demokratov je izgubilo delo, mnogo jih pohaja po mestu, veliko jih je pa tudi odšlo iz Gradca. Kršč. socialni mizarji povsod lahko dobijo delo in jih še primanjkuje. Kdor bi hotel priti sem, kot mizar namreč, naj se oglasi v društvu »Kres«, Prokopigasse 12. Pomembno je to, da je skoro polovico Slovencev pri tej organizaciji, zato nas morajo tudi vpoštevati obljubili so, da se bode na vsakem sestanku govorilo slovensko in da se bodo dale tudi pristopnice tiskati v nemško slovenskem jeziku in konečno so obljubili tudi, da dobimo čez par let slovenska pravila. Tako bomo tudi mi Slovenci enkrat prišli do svojih pravic. Mi pa, tovariši, držimo skupaj in delujmo za napredek krščanske misli v Gradcu, posebno za naše brate Slovence!

Predilničar.

Kje je obrtni nadzornik? V ljubljanski predilnici se najbolj skrbi za zdravje delavstva na ta način, da se je pustil skopati neki graben, v katerega se zliva iz stranišča, da se potem šele steka v glavni kanal. Graben je dolg več metrov, ki je popolnoma na odprtem prostoru, kamor pošilja solnce skoraj cel svoje vroče žarke, da je smrad tako neznošen, da v bližini ni obstanke za delavstvo. V največji vročini morejo biti nekateri izdelki vedno zaprti vsled prevelikega vonja, ki prihaja od stranišča. Tudi del Kolodvorske ulice, ki je, ako smemo trditi, ena najbolj prometnih ulic v Ljubljani, zastrupljena, oziroma okužena s tem smradom. Imenitno! Ko stopi tujec s kolodvora na ulico, že mu pridejo smrdeči bacili nasproti. Na Debevčevo komando morata dva delavca opravljati to delo zvečer, ko drugi gredo iz tovarne. Ne čudimo se, da jima je skoraj vsako pot slabo pri tej vročini, pa tak neprijeten duh. Ako pa pravita, da ne moreta, jima pa Debevc pravi, da lahko gresta, kam, to že vemo! Pri nas v tovarni se veliko šte-

Miglaj našim bravcem naj bi bilo sledeče pismo, ki ga je pisal Njegova visokost **Jožef knez Rohan** iz Schottwien: »Presenetljivo učinkovanje **Elza-fluida** presega resnično vse pričakovanje in objavitelj morete, da so meni in mojim znancem **Fellerjev Elza-fluid** in **Elza-kroglice** prav izvrstno služile pri raznovrstnih boleznih, kakor pri glavo- in zobobolu, bodanju, trganju, pri bolečinah v križu, kašlju, želodčnih boleznih, slabostih itd., zlasti pa krepi **Elza-fluid** pri oslabelem vidu oči. Zato kar najtopleje priporočam to zdravilo, ki naj ga ne pogrešajo v nobeni hiši.« Naši bravci, ki bi hoteli poizkusiti ta preparat (to zdravilo, morejo dobiti Fellerjev fluid z v. zn. »Elsa« za 5 K franko, ako pišejo naravnost na **E. V. Feller**, dvorni lekarnar v **Stubici**, Elza-trg 264 na Hrvaškem.

Imate li bolečine?

Revmatiške, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu vsled prehlajenja? Poskusite vendar bol lajšajoči zdravilni, krepilni Fellerjev fluid z znamko „Elsafluid“. Ta je res dober. To ni samo reklama! Dvanajstorica za poskušnjo 5 K franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubici, Elsatrg 264 (Hrvatsko).

di, seveda pri delavstvu pa najbolj za toliko nepotrebnih uradnikov . . . . . se pa denar proč meče. Ranjki ravnatelj Mayer je štedil z denarjem, pa pravično, za vse enako, naj si bo delavec ali uradnik, za stvari, ki morajo biti, je bil denar. N. pr. za karbol, da se je moglo poleti vsak dan v stranišče vlivati, s tem se je vsaj deloma smrad pregnal. Menda so gospodje v tovarni že pozabili, da bi bili morali pred par leti ravno radi kužne bolezni zapreti tovarno. Takrat se je trdilo, da se je bolezen zanesla iz drugih krajev v pavoli, pa menimo, da ta trditev je izmišljena v glavah, ki si lahko poiščejo svežega zraka. Obrtni nadzornik naj se vendar že enkrat prepriča, kako majhne in slabe naprave so za prezračenje v tovarni. Gotovo bi se vsaj za poletni čas smelo poveriti eni osebi opravilo, seveda proti plačilu, da odpre vsa okna že zjutraj, da tako pride nekoliko svežega zraka v tovarno. Ponovno pozivljenmo obrtno oblast in mestni magistrat, da vse potrebno ukrene proti gori označenim nedostatom!

Pogovor pred ljubljansko predilnico z Adolom in Žanom. A.: »Ravno zdaj je šel Debevc iz tovarne!« — Ž.: »Zakaj pa tako pozno, saj je že skoraj sedem!« — A.: »Ali ne veš, da imajo zopet novega direktorja v tovarni?« — Ž.: »Aaa! Ali ni prav Debevcu, da je šel Döring proč?« — A.: »Seveda ne, ta nov direktor je menda prav natančen zaradi knjig!« — Ž.: »Saj je gotovo vse v redu, ali ne?« — A.: »Ja, ja, tega pa ne vem še prav dobro. Zadnjič sem enkrat slišal, pa ne vem kje, da ne štimajo vse številke skupaj!« — Ž.: »Seveda, to pa že lahko, da so nekatere večji kakor druge, kajne, da sem jo porgruntal!« — A.: »Žan, ti si pa kunde!« — Ž.: »Sedaj pa moram hitro za Debevcem iti, mi bo še kaj novega povedal.« — A.: »Saj ga lahko doideš, ker gre počasi kot Debevc!« — Ž.: »Na svidenje!«

Shod našega delavstva v Šturjah. Skupina Jugoslov. Strok. Zveze Šturje—Ajdoščina je priredila dne 4. t. m. v Šturjah dobro obiskan shod. Vodil ga je predsednik skupine, tovariš Breclj, ki poroča o letošnji glavni skupščini Jugoslovanske Strokovne Zveze. Mihael Moškerc se nato v govoru peča z nalogami, ki jih mora izvajati moderna delavska strokovna organizacija. Jugoslovanska Strokovna Zveza je osnovana tako, da nudi v njej organiziranemu delavstvu vse, kar mora moderna strokovna organizacija delavstvu nuditi. V prvi vrsti hočemo in moramo dvigniti delavsko izobrazbo, ž njo v zvezi je delavska solidarnost. Pravno varstvo, bolniške, popotne, preseljevalne, stavkarske in pogrebne podpore nudi svojim organiziranim članom Jugoslovanska Strokovna Zveza. Takozvana narodno delavska organizacija, ki so jo zanesli preroki svobodomiselnih naukov, pobira od svojih članov tudi neke prispevke, svojim članom pa drugega ne obetajo, kakor da bodo za nje beračili, če bodo stavkali. Mi hočemo v Jugoslovanski Strokovni Zvezi naše delavstvo tako organizirati, da, če bi tudi stavkalo, Zvezi za svoje člane v plačilnem boju ne bo treba beračiti. Ta organizacija je imela tudi v Šturjah nedavno shod, na katerem se je, kakor poročajo tisti, ki so bili na njem, govorilo tako, da moramo najodločnejše nastopiti proti razširjanju takih naukov. Govorilo se je na tem shodu protimilitaristično in anarhistično tako, da so govori najhujših demagogov soc. demokracije naravnost nedolžni. Trpeti nočemo, da bi nam novodobni preroki liberalne stranke kvarili naše delavstvo. Govornik poroča nato o VI. mednarodnem shodu krščanskega tekstilnega delavstva in o sklepih, ki se tečejo delavstva. Tiste zborovalce in zborovalke, ki še niso člani J. S. Z., povabi, naj ji pristopijo. Naša Jugoslovanska Strokovna Zveza je naslonjena po svojem predsedniku, kranjskem deželnem odborniku dr. Zajcu in po svojem načelniku na mogočno Vseslovensko Ljudsko Stranko, narodna delavska organizacija se pa naslanja na tisto liberalno stranko, ki si je pridobila upravičeno naslov konkurzne stranke, stranke, ki nima tam v tistem velikem svetu, kjer delajo postave, ki se tičejo tudi delavstva, nikakega pomena. — Ajdovski župnik gospod Rejc govori nato o gospodarskih polomih propadajoče liberalne stranke in se peča s plačami ajdovskega delavstva. Naglašja, da kot katoliški duhovnik ne more več mirno trpeti, da bi smelo biti katoliško delavstvo včlanjeno pri Narodni delavski organizaciji za katoliškega delavca, za katoliško delavko, ki mora biti strokovno organizirana, ni drugega mesta, kakor v Jugoslovanski Strokovni Zvezi. Govornik obrazloži nato načela tarifnih pogodb. Šturijski župnik gospod Kmet naglašja v svojih izvajanjih važnost

in potrebo delavske/gospodarske organizacije, ki mora slediti strokovni organizaciji. Delavstvu priporoča naročanje in sodelovanje pri krščansko socialnem delavskem tisku in odločno nastopi proti publicam, ki jih širijo med delavstvo krivi preroki narodno delavske organizacije. Predsednik Breclj zaključi nato lepo uspelo zborovanje.

Smrt. Član Prometne zveze Anton Kirschner, strojevodja, poduradnik v pokoju pri južni železnici, je ob 7. uri zjutraj v starosti 81. let dne 5. avgusta umrl. Rajnik je bil odlikovan za 40letno službovanje s službeno svetinjo. Bil je priljubljen pri svojih kolegih; bil je tudi redni član Prometne Zveze. — Prometna Zveza ga ohrani v blagem spominu!

Proga Jesenice—Ljubljana. Razmere uslužbencev državne železnice postajajo dan za dnem neznojnije. Zadnja regulacija plač se je izvedla na način, ki gotovo ne more nikogar zadovoljiti. Ne vemo, kdo je tisti slavni mojster, ki je zmašil skupaj tak zanimiv delovni red, ki zahteva, da morajo čuvajski nadomestovalci delati celih 18 ur ob isti plači, kakor delavec pri deseturnem delu. Vzeli so nam kar 8 ur zaslužka in doklado 40 vin. Kdor se hoče šopiriti s častnim naslovom gospod »Wächtersubstitut«, mora delati osem ur popolnoma zastoj. Treba je zato tudi izkušnje z dobrim uspehom in sčasoma se bo zahtevalo za častno službo »Wächtersubstituta« še gimnazija, realka ali še celo kaka višja šola. Ko si izkušnjo dobro prestal, moraš še prisegati, da boš vse svoje moči uporabljal v prid »skupnih interesov«, in to skoro polovico zastoj, za plačo, ki jo ima delavec na progi, ki dela 10 ur in nima nobene odgovornosti. Potem je treba misliti še na druge dobrote, ki lahko zadenejo takega imenitnega gospoda. Če zaspíš vlak, kar ni nič čudnega, ko si garal celih 18 ur, pa te doleti še posebna sreča v obliki globe od 2 do 6 kron če pa zaspíš dvakrat ali trikrat, potem lahko spiš brez skrbi, ker plača ostane tako vsa »noter«. Ne vemo, če se ravna tako po vseh železnicah, ali samo pod našo direkcijo v Trstu, ali pa mogoče le samo pod našo sekcijo I., ki je pod komando g. Poljaka. Pri nas v Škofji Loki ne dobi sedaj nobeden prožni delavec dopusta, ker je preveč dela, ljudi pa premalo. Pozimi, ko ga ne bomo imeli za kaj rabiti, pravijo gospodje, ga nam bodo dali, in takrat toliko, da se bo vsem poznalo v žepu. Da se taka »ornga« odpravi, bo treba nekoliko več poguma in to se doseže, da se ljudje organizirajo. Marsikdo se jezi in kolne nad tem, kar pa je brez pomena; vsi v organizaciji in potem je zmaga gotovo naša! — Ud Prometne Zveze.

Valerija ali zmagoslavni izhod iz katakomb. Zgodovinska povest. Spisal De Waal. Cena 1 K 50 vin, vezano 2 K 10 vin. Najlepše povesti, katere nam nudi svetovno slovstvo, se vrše ob Kristusovem času ali pa za časa prvih kristjanov. Saj nudi ta doba požrtvovalne ljubezni in svetega junaštva tudi najlepšo snov pripovednemu pisatelju. Poleg znanih romanov Ben Hur, Quo vadis, Zadnji dnevi Jeruzalema, Fabiola itd. spada tudi Valerija med te bisere pripovednega slovstva. V Valeriji se zrcali konec najhujšega boja med ginečim poganstvom in procvitajočim krščanstvom, ki je z zmago Konstantina Velikega nad Maksencijem osvojilo cesarski Rim in zadobilo prvo svobodo. Knjigo toplo priporočamo. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Alešovčevi izbrani spisi, VI. zvezek, ki obsega povest »Ne v Ameriko«, je izšel kot 16. zvezek »Ljudske knjižnice«. Kot ljudski pisatelj poznani in priznani Alešovec je s to povestjo podal slovenskemu ljudstvu nekaj, kar bo ohranilo stalno vrednost. Iz cele povesti, ki je pisana na podlagi resničnih dogodov, diha resnica starega slovenskega pregovora: »Ljubo doma, kdor ga ima«. Ostani doma in ne hodi na tuje po nesrečo, to je klic, katerega kliče s to povestjo Alešovec svojim rojakom, ki silijo v tujino v upanju, da jih čaka tam boljši kruh. Povest »Ne v Ameriko« bo z veseljem in pridom čitala vsaka slovenska hiša. Knjiga se dobi v »**Katoliški Bukvarni**« v Ljubljani in stane 1 K 50 vin., vez. 2 K 40 vin. Naročnikom »Ljudske knjižnice« bomo ta zvezek v kratkem razposlali.

Peter Barbarič vzoren hrvaški mladenič, vzor mladeničem slovenskim. Spisal P. A. Punčigam. Cena 1 K 20 vin., vezano 1 K 80 vin. To je krasna knjiga; življenjepis hrvaškega mladeniča, ki naj bo vzor našim slovenskim mladeničem. — Ena misel iz predgovora, naj zadošča, da bo slovensko ljudstvo pridno prebiralo to knjigo. Večjega ponosa ni za noben kraj, za no-

beno župnijo, ne za deželo, ne za narod, kakor če ima dobro mladino. — Največja sreča vsakega človeka je srečna smrt. Poleg srečne smrti pa je človekova največja sreča lepo preživljena mladost. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani po zelo nizki ceni.

Zobljuba, spisal Bečič, poslovenil Medvešek, ta toli pogrešana in zaželjena povest je izšla ravnokar v drugem natisu. Povest nam slika življenje krepkega hrvaškega junaka, ki se s svojo hrabrostjo, zvestobo in močatostjo povspne med tujim narodom do najvišje časti ter vrnivši se domu ovenčan s slavo osreči ves svoj domači kraj. Povest, ki je krasna že po svoji vsebini, je pisana z največjim domoljubnim navdušenjem in redko mikavnostjo, radi česar se je tudi tako priljubila, da je bila v prvem natisu v kratkem razprodana. Vsi značaji so risani krepko z določnimi potezami ter se morajo omiliti bravcu. Na vsestransko ljudsko željo je knjiga izšla v drugem natisu in stane broširana 1 K 80 vin., v platno vezana 2 K 60 v. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Šentpetersko okrožje Orlov v Ljubljani

priredi v nedeljo dne 11. avgusta 1912

drugi mladeniški tabor

v Hrušici, Bizoviku in Štepanji vasi.

Spored:

Dopoldne:

1. Ob pol 9. uri zbirališče bratskih odsekov pri g. Povšetu v Štepanji vasi; ob četrt 10. uri odhod k sv. maši v Bizovik, ki jo daruje ob 10. uri okrožni predsednik preč. gosp. župnik Janko Petrič.

2. Po sv. maši tabor pred cerkvijo, kjer govore gosp. drž. in dež. poslanec Franc Povše, br. dr. Lovro Pogačnik, predsednik Z. O., in drugi govorniki.

3. Po taboru korporativen obhod skozi Bizovik in Hrušico nazaj v Štepanjo vas.

Popoldne:

1. Ob 2. uri skušnja za javno telovadbo.

2. Ob 3. uri litanije v cerkvi sv. Štefana.

3. Ob pol 4. uri javna telovadba:

- proste vaje za l. 1912.;
- orodna telovadba;
- nastop posebne vrste Šentpeterskih „Orlov“;
- skupine.

Ljudska veselica z godbo, šaljivo pošto, srečolovom in z govori, ki jih govore gg. drž. in dež. poslanci.

Vstopnina k javni telovadbi in ljudski veselici 30 vinarjev. Javna telovadba in ljudska veselica se bodeta vršili na vrtu gostilničarja g. Povšeta, po domače Štravs, v Štepanji vasi.

Pri telovadbi in prosti zabavi sodeluje slavna orlovska godba od D. M. v Polju.

K obilni udeležbi vljudno vabi

predsedstvo okrožja.

Razširjajte med delavstvom Vašeglasilo „Našo Moč“.

?Kateri

kavini pridatek naj kupim? Izbira je v resnici težka, — kajti toliko ponudb človeka naravnost zbega!

Kaj rabite Vi, gospa soseda? — Jaz? — Jaz sem in bom ostala pri preizkušenem

pravem: **Franckovem**: pridatku za kavo s kavimim mlinčkom;

od tega zadostuje: manjša: množina; on povzroči najlepši, zlatorujavi, čisti zvretek, toraj močno, slastno kavo!

**Najboljša, najsigurnejša
prilika za štedenje!**

**Denarni promet
l. 1910. čez 87 milijonov K.
Stanje vlog čez 21 milijonov K.
Lastna glavica
■ K 608.996.84. ■**

**Ljudska
posojilnica**

registr. zadruga z neomejenj zavezo
Miklošičeva cesta 6
pritličje v lastni hiši nasproti
hotela „Union“ za franč. cerkvijo

prejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1 ure
pop. ter jih obrestuje **4 1/2 %** brez
po kakega odbitka,
tako da prejme vložnik od vsakih
100 kron čistih 4.50 na leto.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po
pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Fran Povše, komercialni svetnik, vodja, graščak, drž. in dež. posl. predsednik; Josip Šiška, stolni kanonik, podpred.; Odborniki: Anton Beloc, posest., podj. in trg. v St. Vidu n. Lj.; Dr. Josip Dermastia; Anton Kobi, pos. in trg., Breg pri Borovni.; Karol Kauschegg, velepos. v Ljubljani; Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani; Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zbor. in hišni posest. v Ljubljani; Fran Leskovic, hišni posest. in blag. „Ljudske posojil.“; Ivan Pollak ml., tov.; Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Gregor Šlibar, župnik v Rudniku.

Priporočajte povsod „Našo Moč“!

*Patniki v Ameriko
Nateri kelijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovali naj se obrnejo
na*
Simona Kmetek
*v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Kakovostni Pojasnila daje se brezplačno.*

Priporočamo domačo trgovino z oblekami

Maček & Komp.

Franca Josipa cesta št. 3.

Založniki c. kr. priv. južne železnice.
Solidna postrežba! Znižane cene!

Bogata zaloga ženskih ročnih del in
zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol, LJUBLJANA
Mestni trg št. 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavic, nogavic,
otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov,
žepnih robcev, ovratnikov, zavrtnic, volne,
bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov
in vsakovrstnih drugih risb.

ANT. BAJEC, Ljubljana

cvetlični salon p. Trančo 2, vrtnarija Tržaška c. 34
izdeluje šopke, vence, trakove z napisl. To-
varniška zaloga vencev, prepariranih in
umetnih rastlin in cvetlic.

Zunanja naročila z obratno pošto. Brzjavni: Bajec, Ljubljana

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

priporočata svojo največjo zalogo
izgotovljenih oblek za gospode, dečke
in otroke.

Novosti v konfekciji za dame.

I. VECCHIET

urar in draguljar, Ljubljana

Selenburgova ulica 7, nasproti glavne
pošte.

Sprejema popravila, izvršuje zlatarska dela
po naročilu. Kupuje ali zamenja z novimi
predmeti staro zlato in srebro, brilante, dija-
mante in druge bisere. — Zaloga precizij-
skih žepnih ur. — Postrežba točna in solidna.

**Dežnike in
solnčnike**

domačega izdelka
najboljše kakovosti, pri-
poroča po najnižji ceni
slavnemu občinstvu

Josip Vidmar, tovarna dežnikov, Ljubljana Pred škofijo št. 19.
— Stari trg št. 4. — Prešernova ulica št. 4.
Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Iv. Buggenig, sodarski mojster
Ljubljana, Cesta
na Rudolfovo že-
leznico št. 5.

Priporoča svojo veliko sodov. Prezema tudi vsa v
zalogo vsakovrstnih njegovo stroko spada-
joča dela po najnižjih cenah. Solidno delo. Točna postrežba.

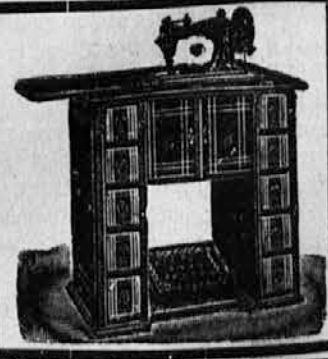

Ivan Jax in sin v Ljubljani,
Dunajska cesta 17

priporočata svojo bogato zalogo raznoorstnih

**voznih koles in
šivalnih strojev**

za rodbino in obrt.

A. Lukič

Slovenska
konfekcijska trgovina
za gospode, dame, dečke, deklice.
Ljubljana
Pred škofijo 19.

Lekarna „Pri Kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc
Ljubljana, Rimska cesta št. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:
Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 v.
Kapljice za želodec, izvrstno, krepilno in slast do jedi pospe-
šujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.
Posipalni prašek, proti ogujvanju otrok in proti potenju nog,
skatljica 50 v.
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde kože, ste-
klenica 70 v.
„Sladin“ za otroke škatlja 50 v.
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec krepilno sredstvo
steklenica 20 v.
Trpotčev sok, izvrstni pripomoček proti kašlju, stekl. 1 krono.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 v. in 4 krono 80 v.

A. Žibert, Ljubljana

Prešernova ulica

:: priporoča svojo ::

veliko zalogo čevljev

:: domačega izdelka ::

**Agitirajte za naše časopise, po-
sebno za del. list „Našo Moč“.**

Pozor slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in pri-
poročljivi domači manufakturni trgovini

JANKO ČEŠNIK

(Pri Češniku) LJUBLJANA
Lingarjeva ulica - Štirarjeva ulica

v kateri dobite vedno v veliki izberi naj-
novejše blago za ženske in moška oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva.

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo 6 dni!

**Havre
New-York**

francoska prekomorska družba

Veljavne vožne liste (Štikarte) za francosko linijo čez Havre,
ter liste za povratek iz Amerike v domovino in brezplačna
pojasnila, daje samo **ED. ŠMARDA**

oblastveno potrjena potovalna pisarna v Ljubljani, Dunajska
cesta št. 18 v novi hiši „Kmetke posojilnice“ nasproti gostilne
pri „Figovcu“.

**Spominjajte se pri vseh prireditvah,
pri vseh veselih in žalostnih dogod-
kih „Slovenske Straže!“**

TEOD. KORN

pokrivalec streh in klepar, vpeljalec strelovodov ter instalater
vodovodov, LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8.

Priporoča se za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje
streh z angleškim, francoskim in tuzemskim skriljem z asbest-ce-
mentnim skriljem (Eternit) patent Hatschek z izbočno in ploščnato
opeko, lesno-cementno in strešno opeko. Vsa stavbinska in galar-
terijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.